

SZARVASI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Jókai-utca 1257. sz., hová a lap
— szellemi részét illető közlemények küldendők. —
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egészévre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Egyezsáma 16 fill.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Szerkesztő és leltartályos:
Benczúr Sándor.
Felelős szerkesztő:
Salacz Elemér.

KIADÓHIVATAL: Jókai-utca 1257. sz., hová a hirdetések,
— előfizetési pénzek és reklamációk intézendők. —
EGYES SZÁM KAPHATÓ:
Müller K., Farkas S., Pócsy M., Pletenik J., Kotsuch J., Glorik
Gy., Vitális J. utak kereskedésében.

HIRDETÉSEKET jutányos áron vesz fel a Kiadóhivatal és Müller Károly könyvkereskedő.

Közös telekkönyvezés.

(Td.) A közhitel alapja az ingatlan birtok, a hitelezőnek pedig a telekkönyv a garanciája. Hogy pedig a telekkönyv ily nagy horderejű biztosíték legyen és hogy az oly fontos bizonyító erővel bírjon, kell, hogy mindazon kellékekkel ellátva legyen, s hogy ugy vezetessék, a mint az, az erre vonatkozó törvények és rendeletekben előírva van.

Nem akarunk e tárgygyal általában foglalkozni, mert ugy a telekkönyvek, mint az ujabban már sok helyütt elkészített betétek a kívánalomnak teljesen megfelelnek; felszólalásunknak csupán egy, a nagyközönséget legközelebről érdeklő káros intézménynek: a közös telekkönyveknek kiküszöbölése a célja.

A közös telekkönyvek ugyanis a közhitelnek alapját nem képezik, a hitelezőnek biztosítékot nem nyújtanak s az annak hitelességben bízó jogszerzőnek jogát meg nem védik.

Hogy általában mi a közös telekkönyv, — azt tudjuk. A mi közös telekkönyveinket azonban hogy valaki megismerje, — bár annak káros és veszedelmes voltáról első látásra is bárki meggyőződhet — hosszabb és behatóbb tanulmány szükséges. Ezen közös telekkönyvek ugy vannak szerkesztve, hogy azokba a helyszínelés alkalmával egy vagy több ingatlan véletelti fel s azok mindenkorai tulajdonosai, a tulajdonjogváltozás sorrendjében egyazon telekkönyvben vannak feltüntetve, míg a tulajdonjog vagy az ingatlan egészéhez viszonyított számarányban, vagy pedig az egészről egyes számszerinti térfogattal meghatározott területére van bekebelezve.

Ilyen közös telekkönyv Szarvason van öt, melyek közül három már oly mennyiségű bejegyzést tartalmaz, hogy ezen könyvek mindenike nyolcz-tíz kilogramm súlyt nyom.

Az ezen közös telekkönyvek-

ben felvett birtokokról, melyek területe összesen 9143 katasztrális holdat tesz ki, térkép vezetve nincsen, az egyes vétel, vagy más jogcímen szerzett tulajdonjog bekebelezése tehát — lejegyzés nélkül foganatosíthatik.

Hogy ezen közös telekkönyvek ily módon való vezetése — a melynek különben a szakközégek nem okai — és azoknak megszüntetése és át nem alakítása — a melynek pedig a jogosítottak az okai — mily kiszámíthatatlan károk kulforrása, bizonyítja megszámlálhatatlan példa. Hogy ezeket mind felsoroljuk, arra sem helyünk. sem időnk nincs, azonban a közös telekkönyvek hiteles voltáról fogalmat alkothat magának mindenki, a ki tudja, hogy például az egyik közös telekkönyvben, melyben a felvett ingatlan térfogata 4103 hold és néhány száz négyszögöl, ezen mennyiség az idők folyamán történt egyes bekebelezések folytán 4300 és néhány holdra növeke-

TÁRCZA.

Ének a hétről.

A mely szól a jövő évre,
Készül a költségvetés,
Melyben sok, mi a jövőben
Teljesül majd, írva lesz.
A villanyvilágítás
Hold s petróleum helyett,
Gőzfürdő s több, mi örömmel
Tölti el a népeket.
Ámde mi most foglalkozni
Ép' nem avval akarunk,
Mit beirnak. Mit kihagynak,
E tételre vón' szavunk.
Sokszor tette szavá már azt
Ez a mi új hirlapunk:
Skandalum az, hogy színházat
Bérbe mi pénzért adunk.
S a mit kérünk, követeltünk,
Meggzültett végre az,
Színházunkban a színészek
Eztán ingyen játszanak.
Költségvetés tervezete
— Ugy hallottuk — így készül.
S annak, a ki ezt kivitte,
Dicséret jut csak részül.

Nemesak ezért, de azért is,
Mert ugy lüsszük, ha az „á“-t
Kinodá, tovább is viszi
Színészetünk reformját.
És hogy dus és fényes siker
Koronázza munkáját.
Nem kötekedünk, segélyére
Lesz a színi bizottság.
S megmutatja, hogy mit róla
Megírt a „Magyarország“,
Nem egyéb, mint alaptalan,
Besugallott lauzság (?)
S hogy keblében sohasem dult,
Eztán sem dül pártviszály,
S ez zátonyra sosem viszi
Színügyünknek reformját.
S hogy például zsinórpadlás
Kell-e vagy sem, azt senki,
Nem független, sem mameluk
Pártkérdéssé nem teszi.
S azt is várjuk és reméljük,
A tagokból ezután,
Gyülésükön mindig együtt
Lészen majd a „teljes szám.“
Mert hiába, norma-szabály,
Ki tisztséget elfogad,
Teljesítse azt, a mit e
Hivatala elé szab.

Ünnepelt az egész ország
Csütörtök és pénteken,
És kivette ünneplésből
Részét Szarvas fényesen.
Ünnepet ült szépet, dicsőt,
A mely méltó volt ahoz,
Ki kivitta alkotmányunk:
Ünnepelnék Kossuth Lajos.
S ha gaz vandál, esőselék nép
Nem tör ablaküveget,
Nem zavarta vón' meg semmi
Ezt a nemes ünnepet.
Ámde törni-zúzni vágya
Vadallatként ragadta,
S tört az ablak, mint áldás,
Hullt rá kövek garmada.
És ha még csak ott tört volna
Ablakot a csőselék,
A hol azt kivilágítani
Nem akarták, még mentség
Akadna tán. Ámde oót is
Zúzott a kő ablakot,
Hol kívánni valót az fenn
Diszben, fényben nem hagyott.
Volt-e egyéb, mi rontotta
Némileg szent ünnepeink?
Hogyne lett vón' ? Ámde ez csak
Már nem a mi szegyenünk.

dett, jól lehet, hogy az egész ingatlan terfogata a természetben nem több 4000 holdnál.

Hogy az ezen közös telekkönyvi ingatlanok hitelbiztosítékra nem alkalmasak, a fentiekből önkényt következik. De ne alapítsuk véleményünket következtetésekre, hanem szolgáljon bizonyítékul a tény, az tudniillik, hogy azok káros voltáról az illetékes szakemberek is meg vannak győződve, a mit egyébként igazol azon hivatalosan felvett jegyzőkönyvi megállapítás, amelynek nyomán felsőbb helyen is kimondott, hogy az ezen közös telekkönyvek megszüntetése, átalakítása, illetve felosztása a jog- és vagyonbiztonság érdekében elkerülhetetlen szükség és halaszthatlan kötelesség.

És mégis — pedig oly sokaknak elvitázhatlan érdeke — tétlenül nézik, a bajok megszüntetése ellen annyi időt óta senki lépést nem tett!

Mint hogy azonban ezen kérdés felvetése egy a közelmúltban ismétlődött eseményből kifolyólag, amidőn is a közös telekkönyv egy benne bizó jóhiszemű vevő anyagi romlását okozta — alkalmoszerű, ennél fogva felhívjuk az érdekelt körök, a magánosok és hitelintézetek figyelmét ezen tarthatatlan állapotok rendezésére, a mit hogy megtesznek, annál is inkább lehet remélni, mert azzal nemcsak maguknak jót, hanem egyúttal a közérdeknek is hasznos szolgálót tesznek.

Nem is iron én ezt itt ki,
Kik, mik voltak, mert hiszen,
Ki ne tudná mi közöttünk,
Nincs ki sem, én úgy hiszem.

Hegedős.

VÉGE MÁR...

Vége már a boldogságnak,
Vége már a szerelemnek,
Csitítgatom, alattgatom
Nagy keservét a lelkemnek!...
Bolondos szív, hogy tud fájni!...
Alig bírok bánni véle,
Nem érti, hogy a tavasznak
Ilyen korán miért vége?...

Hogy is tudná, hogy érténé,
Csordultig volt boldogsággal,
Tclistele, mint a mező,
Virágokkal, napsugárral!...
Hogy is tudná, hogy érténé,
Mért jön a tél ilyen korán,
Mért sárgul le a falevél
A riügyező tavaszi fán!?...

A mi Kossuth-ünnepünk.

Ünnepet, nagy és magasztos ünnepet ült csütörtökön és pénteken édes hazánk, széles e Magyarország. Kossuth fonséges szelleme végig suhant felettünk s a Kárpátoktól le az Adriáig egy szívvé, egy lélekkel olvasztotta össze fiait, magyar nemzetét. S a magyar nemzet mint egy test és vér hálás szívvel, kegyeletes lélekkel adózott szent ünnepet Kossuth apánk magasztos emlékének, születésének századik évfordulója alkalmából.

Az ünnepelőst városunk sem maradt távol. Megünnepelte Szarvas is Kossuth Lajos születésének százéves évfordulóját olyan ünneppé, amely díszre, fényre s lelkesültségére nézve csak dícsőségére válhat városunknak s méltó volt Kossuth Lajoshoz.

Az ünnepélyek részletes lefolyása a következő volt:

Csütörtök.

A kivilágítás.

Már a kora délutáni órákban kezdtek a házakra a lobogókat kitzütni. A falakat és ablakokat díszíteni. Délután 5 órára már zászló és virágoktól ókesen, ünnepi díszben állott a város. Esti 6 órakor megkondultak a harangok, jelezve az ünnep kezdetét. Harangszó után toronyzene volt. Ekkor már az ablakokban kezdtek a gyertyákat gyújtogatni s csakhamar nappali fényárban uszott az egész város. Ezen idő alatt a piacon összegyűltek a körmenetben résztvevők. Hét órakor felharsant a Kossuth-nóta, lángra gyúltak a fáklyák s a mintegy 4—5000 emberre menő tömeg lassan megindult a Kossuth-térről. Legelől a Gyurik szakaszvezető parancsnoksága alatt álló tüzoltók haladtak, a kik a menetet oldalt is körülvelték. Utánuk a rendezőség és a dalárda, majd a zenekarok haladtak. Ezután következett a főgyűlési tanulósága, az Iparos-kör testülete s a lampionokkal ki vonult iparos ifjúság. A menet zárt batos sorokban vonult a Kossuth-tér másik felére, hol az iparos ifjak mintegy 12 m.

Bolondos szív, ne zakatolj!
— Megszakad a lelkem bele...
Jön egy másik szép kikelet,
Virággal lesz a rét tele,
Napsugaras levegőben
Édes szavú madár dalol,
Reánk borul boldogsággal
Egy kis fészek valamikor!...

... Hiába is vigasztalom,
Csak nem hallja, csak nem érti,
Új kikelet, új boldogság
Idegenek sorra néki.
Úgy kalapál, lánykolódik,
Kömye esordul a szememnek...
— Vége már a boldogságnak.
Vége már a szerelemnek!...

Szekely Sándor.

magasságú állványra Kossuth képét helyezték el, nemzeti színű zászlókkal körülvéve. A kép előtt a dalárda a Hymnust énekelte. Mit a tömeg levett kalappal hallgatott végig.

Innen a Beliczey-uton, a Kossuth-utcán vonult végig az ünnepi körmenet s a Kossuth-térre visszatérve, a legnagyobb rendben oszlott szét.

Kinos feltűnést s nagy felháborodást keltett, hogy a magyar kir. járásbírósg sem ki nem világított, sem zászlót ki nem tüzött. Hasonlóképp nem világított ki a magyar kir. csendőrség sem, a lobogót azonban kitűzte. Mig a magyar kir. pósta kivilágított ugyan, de zászlót nem tüzött ki.

A történeti hűség kedvéért ezt is fel kell jegyeznünk, hogy a róm. kath. templomban sem nem harangoztak, sem istentiszteletet nem tartottak.

A diszeloadás.

Este nyolcz óraker zsufofásig töltötte meg a színház földszintü nézőterét az ünnepi, előkelő közönség. Közéletünk minden számottevő tagját ott láttuk. Szomorúan kellett azonban azt tapasztalnunk, hogy a karzat, a szegényebb nép helye ügyszólván üres maradt. Ennek oka csak is a népre nézve magas helyárban keresendő. Helyesebben cselekedtet volna a rendezőség, ha a karzatra ingyen-jegyeket osztogatott volna szét. A történelmi nagy ünnep hangulatában nem akarunk kritizálni, azért csak röviden számolunk be az előadás lefolyásáról. Fél kilencz óraker fellebbent a függöny s *Dancs Szilárd* elmondta az alkalomra írt ünnepi beszédét. *Horráth Ilma* érzéssel szavaltta el Ábrányi Emil „Kossuth sirja” cz. költeményét. Utána *Roszjovitz János* a tőle már megszokott ügyességével betanított tánczokat mutatott be magyar ruhás lányokkal és legényekkel. Sokszor megismételtették. Ezután következett az előadás fő száma az előkép, mely nagy hatást keltett s melynek keretében *Lányi Anna* Rákosi V. következő fohászatát mondotta el:

Mindenható Isten, Urunk és Atyánk!
ki kezdedben tartod a mindenségben futó
csillagvilágok és a porban eszszó férgek
sorsát, kitől nyertük az élet fényét s kitől
majdan megadással fogadjuk a halál árnyékát:
huzzád fohászokodunk.

E napon embermilliók szívének kitért két kapuján át suhog feléd a végtelenségbe
a hála és könyörgés keltés imádsága.

Völgyeink páris mélyéből, napsugaras
rónáinkról, a zsupfödeles fehér tanják torná-
cáról, az üveges palotákból tisztán,
mint egy égbe visszahulló hajnali harmateső,
száll feléd a kicsinyek és nagyok, a szegé-
nyek és gazdagok, a fehérkezü és barnaaru
magyarok hálaimádsága.

A Te akaratod szabta útját a Turul ma-
dárnak, mely sebes szárnyesapásokkal hon-
kereső őseinket Ázsia bús pusztaságairól
Attila mosolygó örökébe vezetete.

Te adtad, mikor szükségünk volt rá,
Botond kapudöntő bárdjának az erőt, Te
adtad a lehmezei Lehel kúrtjének könyfak-
szatót bánatát, mely megdöbbsent nyilas
táborainkat hazaterelte és sátorarkákat
maradandóan idecövekelte.

A Te segítséggeddel ködös századokon,
a vér és vas embertelen korszakain törtünk
át, dolgozva, küzdve, ellenség rabláncát
vagy magunk visszavonásának átkát hur-

colva: megfogya, fúrdatan, élétan, vérszetett, de áttörtünk, de itt vagyunk és két kezünket, két szemünket, egy szívünket, egy szívünkben ezer szerelmünket hozd emelve rebegjük el ezért hálaimádságunkat, óh Atyánk IEs ez a himnusz száll feléd ma innen a virágok illatából, a madarak dalából, erdeink suttagóságából, vizeink zugásából.

Ezeréves munka verejtékével megtermékenyített, ezeréves harc vérével megszentelt, ezeréves szenvedés könyveivel megáztatott hazánk porába leborulva, könyörgünk hozzád, Örökké való Isten! Állíts meg homályos egünkön a hazaszeretet bujdosó csillagát! Hadd sugározza be mindeneknek szívét és elméjét, hogy senkise legyen e nemzet fiai közül kislelkű, gyáva: meg-megfelekezni továbbint századokkal sirba temetett őseinkről, kik tüzhegyeket, asszonyaikat, gyermekeiket, nyelvüket, hazájukat, Árpád örökét véde ezrével hullottak a harcmezőn, haltak a vérpadon, veszték a börtön mélyén, vézettek el a sortűzek alatt.

Add, hogy ezen a nagy napon s ennek a nagy napnak minden fordulóján az emlékezet fénye villanjon át a sziveken s meghihletet lelkünkön átvonuljon a szent zarándokcsereg:

az apostolok,
a hősök,
a vértanuk,
a száműzöttek,

az elnyomottak véres és bánatos légioja.

Add, hogy ezen a napon, nekünk fáradt nemzetének fáradt képzelete fiatal erőre kapjon, száz szárnyesapással száz eszterdőt szálljon vissza s aztán megálljon egy kis bölcső előtt.

Megálljon, mint megállott ott száz év előtt a magyar szabadság géniusza, hogy homlokon csókolja a bölcsőben alvó gyermekét.

A magyar szabadság géniusza, a Te égi seregeidnek legszebb anyyala ott állt fényes arculatjával a bölcső mellett, örkdótt a gyermek álmai felett, vezette az ifjú lépéseit, igavagytta a férfiu tetseit és az aggastyán utolsó lelhelletével, eltakarva fényes arculatját, visszatért égi honába.

Te adtd ős minékünk: a nemzetnek; a hazának, az emberiségnek, a világnak; a gyöngékeknek, az elnyomottaknak, a jogtalanoknak, a szenvedőknek s meggyújtva az emlékezet oltárán az áldozati tűzet, égi csapó lángja hirdesse azért hálánkat irántud, óh jóságos Istenünk!

Isten póftája, harcú kűrtöt fújó, népet fölrázó, lelkeket fölgyújtó, láncokat széttörődelő, nemzetet teremtő Kossuth; te száműzött, bujdosó, hontalan Kossuth; meghalt, de halhatatlan, eltemetett, de köztünk járó Kossuth: emléked örök lésezen, lélek a lelkekben, míg Árpád népe gyává szolgálhadd néni korcsusul.

Magyarok Istenre Rákóczi nemzete, Kossuth népe kiált föl hozzád a mélységből!
Óh adj nekünk, mint a multakban, az ellátalozottat jövedőknek nehéz időben és lángszellemeiket, a kik a mannaútan siva-tagból az ígért földjére kivezessenek.

Óh add, hogy a balsorsban ne legyünk soha esüggedők, a hatalomban elbizottak, a szenvedésben gyávák és a kényelemben elpuhultak.

Áll meg termékenységgel asszonyainkat, hogy harera és munkára termett acélkaru fiakat adjanak a hazának.

Áll meg termékenységgel földünk méhét, hogy acélos buzát teremjen a népnek.

És áldd meg, óh ezerszer áldd meg e szép haza mindazon hű fiait, kik a Te színed előtt e napon szent fogadalmat tesznek: istenfélelmet hirdetni, hazát szeretni, nemesen gondolkodni és cselekedni, nagy tettekre vállalkozni, a nép javára élni, javáért meghalni, Árpád hazáját, Attila örökét szabaddá, gazdaggá, boldoggá tenni.

Atyánk! Vedd kedvesen hálánkat és hallgasd meg könyörgésünket. Ámen.

Evvél az előadásnak vége volt s a közönség a Kossuth nótá éneklése mellett távozott, hogy az Árpád szállíoda nyári helyiségében parázs tánczra gyűljön össze, mely a késő reggeli óráig tartott.

Péntek.

Ebresztő.

F. hó 19-én reggel 4 óraker az ág. ev. templomok összes harangjainak zúgása tudatta a lakossággal, hogy a voltaképeni ünnepély ma veszi kezdetét.

Alig hangzottak el a harangzúgás utolsó hangjai, az összes helybéli zenekarok tizedenként eloszlva, utczáról utczára járva zeneszóval költögettek fel a lakosságot.

Hat óra felé; már egész ünnepies színezetet öltött a község, melynek összes üzletei zárva maradtak s alig volt ház, melyen legalább egy zászló ne lengett volna. A Beliczey és Kossuth-utczák valóságos zászló erdőkkel voltak díszítve s a tegnapi esti kivilágításról az ablakokban maradt Kossuth képek csak emelték az ünnepiességet.

Hét óra felé — mint valami nagy ünnepen — csak ugy özönlött az ünnepiesen felöltözött közönség az ág. ev. ó-templomba, s boldog volt ki idején érkezett, mert a későbbben érkezők — bár fentartott helyekről gondoskodva volt — alig kaptak helyet.

Isteni tisztelet.

A közigazgatási hatóság, az előjáróság, a helybéli főiskola tanárai, tanulói, a növendékei s a közeli népiskolák növendékei, s a felekezeti különbözők nélkül megjelent díszes közönség, egészen zsúfolta tettek a küllomben nagy templomot.

Az ez alkalomra *Keviczky* László kondorosi ág. ev. lelkész által irt gyönyörű egyházi ének elzengése után nt. *Soltz* Gyula lelkész ur lépett a szószékre s a következő benyitó imát mondotta el:

Imádság.

Írta: *Sántha Károly*.

Főlséges nagy Isten, minden népek Atyja, Nekünk is kegyelmes édes jó Atyánk: Szívünket magasztos érzés dobogtatja, Óh mert szép emlékü nap virradt ma ránk. Buzgó ámulatban tévováz a lélek, Nincs szó, kifejeznünk, a mit érezünk, — Örömlünkben sirunk, a könnyek beszélnek: Hála néked Isten, óh mi Istenünk!

A magas mennyboltról szép hazánk egére Most száz éve szállt le legzebb csillagod; Bujdosásainkban Ő e nép vezére, A nagy bujdosó, ki örökké ragyog. Fénye bevilágít egy egész világot. S hírnév koszorúzza homlokát, fejét; A szabadság s Ő: ezgy. Áldott Ő, óh

Minden magyar áldva ejtí ki nevét.

Gyászos éjszakában, rabság éjjelében Óh nagy Isten, hozzád Te küldötted Őt, S mint a szent hajdának profétája régen, Lángolon hirdette a teljes időt. Szolgajármot hordtunk, suhogott az ostor, Az ellenség fojtó karja nyult felénk: Jött Kossuth, mint egy új nemzeti apostol, S a zsihbadd álomból mi fölébredénk.

Oh mi szép hajnalt szült a mi ébredésünk, E hajnalra éjjel többé nem borul; Kossuth születése: újjászületésünk. A szabadság napja le nem alkonyul. Nemzet templomát e nap bearanyozza; Ősi alkotmányunk a mi templomunk, Honszerelmi dal zeng benne, mint zsolozsma, Sziklán áll e templom: sziklán szent jogunk.

Hogyha vész zúdul ránk, visszaverjük ujra, Nem rémitenek meg terhes föllegek: Vész, felhőt maga a hős neve elfújja, Mert velünk van lelke, fölöttünk lebeg. Felhő-ozslolunk Ő, nappal, jó időben, És tűzozslolunk a balsors éjjelén; Ha öröm ér bőven s a remény fűnben: Mi megyünk előre vezető-kezén.

A szabadsághósnak bölcsőjénél állva, A magasba küldünk háládó imát: Ki Isten féll, annak drága a hazája, S ki hazát szeret, az Isten is imád. Millió magyarnak szive egybeforr ma, S egy szívvél, egy szájjal egyérett könyörög: Áldásoknak Atyja, hints áldást e honra, Éld áldásod légyen e hazán örök!

Óh virulj magyarság ezer ágú fája, Nőjjön koronád: az Istenfélelem; Hit gyökere tiszta jó erkölcsre válva, Hazra meg gyümölcsöt a honszerlem! Ápolgassa e fát egyetértő lélek, Kossuth szeme védjen téged drága hon, S mig fölötted szállnak szálló ezredvek, Te állj örök-ifjan, fényben, szabadon! Ezután remek, szónoki fordulatokban gazdag s lendületes beszédet tartott, melyben meglepő hívvel méltatta Kossuth elévülhetlen érdemeit s különösen hangsúlyozta, „hogy az alattvalói hűség nem zárja ki azt, hogy a mai napot, annak emlékéhez s a nemzetnek méltóan no ünnepelhessük. E beszéd után a dalkar s a közönség felállva együtt énekelte el a Hymnust, s az áldás oszlat előtt pedig melyet nt. Placsó István lelkész ur osztott — a Szózatot énekeltek el.

Diszközgyűlés.

Az ág. ev. templomban véget ért isteni tisztelet végeztével a közönség nagy része felvonult az Árpád-szálloda dísz termébe, hol az előre elkészített emelvényre a község előjárósága s a képviselő testület teljes számban helyezkedtek el s a nagy és fényes közönség pedig zsufoltság töltötte meg a nagy termet.

Grimm Mór községünk közkedvelt bírása a diszközgyűlést megnyitván, előterjesztette, hogy e diszközgyűlések két tárgya lesz u. m.: Kossuth Lajos elévülhetlen érdemeinek jegyzőkönyvbe iktatása s a Kossuth Lajosra vonatkozó képviselő-testületi közgyűlések jegyzőkönyveinek felolvasása, majd Kossuth Lajos érdemeinek méltatása *Benka* Gyula főiskolai igazgató által.

Jegyzőkönyvek felolvasása.

Salacz József községünk első jegyzője erre elővette a magával hozott képviselő-

testületi jegyzőkönyveket s azokat időszakban rendezve olvasta fel.

1890. január 4-én 2. sz. a. tartott képviselőtestületi jegyzőkönyv Kossuth Lajosnak diszpolgárul választása tárgyában.

Diszpolgári oklevél, mely szerint Békésvármegyébe bekebelezett Szarvas mezőváros nevében őszinte hazafiai örömmel ünnepélyesen nyilvánítjuk, hogy édes hazánk, Magyarországunk nagy fiát s a történelem által megörökített 1848-iki dicsőség és áldásteljes korszakának legkimagaslóbb férfiaként, ki elévülhetlen érdemeket szerzett működése, különösen a népképviselési kormány alkati behozatala, a hűbéri rendszer örökszámkivetésével, a jobbágyság felszabadítása és a szabadság állandó öröfű felállított szabadsajtó megteremtése által Kossuth Lajost városunk diszpolgárává általános élénk lelkesedéssel egyhangulag megválasztottuk s számúra jelen okiratunkat kiadni és megküldeni elhatároztuk.

Kelt Szarvason, a községi képviselő testületnek 1890. évi január hó 4-ik napján tartott rendkívüli közgyűlésből. Tepliczky János s. k. bíró. Pöl Dani s. k. főjegyző.

1890. június hó 13-án 103. sz. a. tartott képviselő testületi jegyzőkönyv, melyben a diszpolgári oklevél bemutatott.

1892. szeptember 19-én 209. sz. a. tartott képviselőtestületi jegyzőkönyv Kossuth Lajos 90-ik évfordulója alkalmából.

1894. márczius 23-án 55. sz. a. tartott képviselőtestületi jegyzőkönyv, melyben bejelentették, hogy Kossuth Lajos Turinban folyó évi márczius hó 20-án éjjel 10 óra 55 perczkor kiszervezték.

1894. évi június 6-án 82. sz. a. azon határozat, melyben Kossuth Ferenc s család nevében köszönetet nyilvánítják azon részvért, melyet Szarvas város közönsége nyilvánított.

1894. évi június 6-án 83. sz. a., mely szerint azon gyászolobog, mely a temetéshez használtatott, örök emlékeztető a közönségi levéltárban őriztessék meg s a lobogó a haláloset évfordulója napján évenként márczius hó 20-án tűzessék ki a városházán.

1894. június hó 6-án 84. sz. azon határozat, mely szerint a Budapest fővárosi országos bizottság 1898. sz. gyűjtő ivére 100 frt adományoztatott s elrendeltetett, hogy a polgárok között ezen czélra hazánkenti gyűjtés eszközöltessék.

A Kossuth-téren felállítandó szobor javára a regüle közbirnoksság által adományozott 3500 frtosh újabbi 500 frt szavaztatott meg.

Emlékheszéd.

Síri csendben s megfeszített figyelem között emelkedett szólásra Benka Gyula, a szarvasi főiskola igazgatója, hogy rövid beszéd keretében méltányolja Kossuth Lajos halhatatlan érdemeit. A nagy figyelemmel hallgatói s a meleg érzés s a meggyőződés igaz hangján elmondott beszéd örök hatást keltett.

Alig hangzottak el a fenti beszéd utolsó szavai s az ezt követő lelkes éljenzés, Grünm Mór elnök bíró azon indítványnyal lépett a közgyűlés elé, hogy a fenti beszéd teljes szövegében vették jegyzőkönyvbe, s az ünnepélyesség emelése czéljából a diszközgyűlésről felvett jegyzőkönyvet a jelenvolt összes előljárók s a képviselőtestület tagjai írják alá. A közgyűlés az ajánlat elfogadása után bekezesztetett.

Isteni tiszteltet a neol. izr. imaházban.

A disz-közgyűlés közönsége innót a helybeli neolog izraelita imaházba ment, hol az érkezöket dr. Szemző Gyula ügyvéd s hitközségi elnök fogadta. Majd az elhelyezkedés után Klein Adolf rabbi egy megható könyörgést mondott Kossuthért, majd magyar beszödben méltatta Kossuth érdemeit. Az egyházi beszö végzetével a helybeli dalára s a közönség együttesen énekelte el a Szözatot s a Hymnust.

Könyörgés a helybell orth. izr. imaházban.

A már kissé fáradt közönség aztán átment a helybeli orthodox izraelita imaházba, hol az érkezöket dr. Reiszmann Adolf ügyvéd s az orthodox hitközség elnöke fogadta. Az elhelyezkedés után Rosenberg Salamon kántor héber nyelvű könyörgést mondott, melyet késöb Blonder Salamon tanító magyar fordításban is elmondott.

A könyörgés végzetével az iskolás gyermekek s a közönség együttesen élnekeltek a Szözatot.

Ezzel a délelöttre előirt program teljesítetvén, mindenki sietett haza, hogy aztán délután újult erővel vhesseen részt részint tevölegesen, részint mint szemlélő az ünnepély többi pontjainak lefolyásában.

Felvonulás.

Az ünnepély programjának folytatása délután 3 órakor vette kezdetét. — Az a lelkesedés, mely a nap nagy hőse iránt rend és rang különbség nélkül minden magyar keblét eltölti, már a kora délután százakrazenő tömeget vonzott az utcákra, mely a kitűzött idő közeledtével ezer meg ezerenyi főre szaporodott. — Rendkívüli élvezetes látványt nyújtott az a színes, tarka tömeg, mely kitarotán s fáradság nélkül követte a menetet úljában. Az egy-letek, társaságok és iskolák osztályozva — elismerésre méltó példás rendben sorakoztak a piac téren s az ez alkalommal valamint a menetközben mindenütt tapasztalt rendfentartás az önkéntes tölzöltés-ület érdeműl tudandó be, melyért őszinte elismeréssel adozni kötelességünk. A felvonulás a következőleg alakult meg: A felvonulást több tagból álló lovasbandórium vezette, mely után több díszesen felvirágozott fogat haladt; ezután következett: a szarvasi 48-as honvédek egyesülete, a „Szarvasi férfi dalkar“, az iparos leányok kedves csoportja, a szarvasi földmives gazdák leányai, a kereskedőifjak egylete, a szarvasi tanulóifjúság, a szarvasi iparüstület, a szarvasi ács és kőműves szakgyule, a függetlenség kör, a földmivelö munkás egylet és a népkör igen számos tag által képviselve, mindenik saját zászlója alatt. — A menet élénkségét és tarkaságát nagyban emelte a szarvasi főgymnasium dísz tornászainak csapata, valamint az összes népiskolák növendékeinek jelenléte. — A menetet a szarvasi összes zenekarok játéka kísérte úljában, mely a Beliczey-úton végig haladva a főgymnasiumot megkerülvén, a Kossuth-utczán keresztül a piac térrre ért, hol a felállított s díszesen dekorált emelvény körül állapodott meg.

Beszédek.

A csinosan összeállított emelvényen ezután helyet foglalt az ünnepélyen hivatalosan résztvett Szarvas város előljárósága,

nekkülönb a város notabilitásai, egész sereg előkelő hölgyközönség és a rendezőség. Midőn a menet elhelyezkedett, a több ezer főre menő ünnepi közönség a zenekarok közreműködése mellett kalap levéve a hymnust énekelte, minek elhangzása után általános figyelem és várakozás mellett Haviár Dani ügyvéd, Szarvas város több éven keresztül volt orsz. gyűlései képviselője lépett az emelvényre. Beszédre, amit az ünnepély közönséghez intézett, nem az a szablonos és megszokott ünnepi beszéd volt, hanem mint szónok beszéd tartalmas, ismeretekre és tudásra alapított szónok mester mű. Beszédében tiltakozva azon többször felhangzott vád ellen, miszerint a szarvasi nép pánszláv érzelmű volna, Kossuth életének s tevékenységének rövid vázlatát adta s lánglelkű szelleme tevékenységének eredményére mutatva, szónok hevében a jelen állapotokra is utalt, ami egyébként „ünnepi“ beszédnek némi kis pártpolitikai színezetet adott. — Ezzután Dr. Nemess Béla főgymnasiumi tanár szavalta el alkalmi ödáját, mit Molnár János tanítónak a tanulóifjúsághoz intézett beszéde követelt. — Végül Zvirinyi János záróbeszöde rekesztette be az ünnepélyt s a közönség a szózat ének hangjai mellett oszlott széjjel.

Népmulatság.

Már alkonyodni kezdett s az idő kissé hűvöse fordult, midőn az ünnepély közönség az „Árpád“ kertbe vonult, hol a népmulatság vette kezdetét. Három zenekar húzza a talpalávalót s a fiataliság hamar tánczra hajlott, amikor külömben az öregjei is hozzájárultak jó példával.

Társas vacsora.

Este az Árpád szálloda nyári helyiségében 450 terítékű társasvacsora volt, melynek legérdekesebb jelensége volt azon asztal, melynek Salacz Ferenc takarékpénztári igazgató, 48-as honvédüzér hadnagy elnöklöte mellett 34 48-as honvéd volt. Az első pohárköszöntőt Haviár Dani mondotta a régi honvédekre, majd Benka Gyula, Danes Szilárd és nt. Scholcz Gyula mondtak alkalomszerű pohárköszöntöket. A banquette után a nagyteremben és a casinóban táncmulatság volt.

Ezzel véget ért a szarvasi Kossuth-ünnepély.

Elősmérséssel kell adoznunk a rendezőségnek, s különösen Danes Szilárd, Pataki János és Ridegh János rendező uraknak, kik fáradszhatlan ügybuzgalommal működtek azon, hogy a szarvasi Kossuth-ünnepély oly fényesen sikerült, valamint a közönségnek bőkezű áldozatkésziségeért, a melylyel nemcsak az ünnepségek összes költségeit viselte, de a szarvasi 48-as honvédek is a péntek esti banquetten vendégül látták.

És most végzetül engedessék meg nekünk egy kérdés. Hol voltak önök igen tisztelt parasztagzda polgártársaink Kossuth-ünnepünk lefolyásának tartama alatt?

Nem azokat a keveseket illeti e kérdés, a kik önök közül az ünnepségen részt vettek, hanem azokat a sokakat, azokat az ezeket, a kik a magyar nemzet, a mi városunk Kossuth-ünnepének semmiféle mozzanatán részt nem vettek, attól teljesen távol maradtak.

Hol voltak Önök? Vagy ez ünnep nem volt az önök ünnepe is? A mi apánk Kossuth, nem az önök apja is? Vagy et

tudták volna felejtetni, hogy Kossuth épen Önökért, az Önök apáiért, az Önök osztályért küzdött, Önökért tett legtöbbet?

Nem tudják talán, hogy Ő szabadított fel Önöket a jobbágyágból, s vette le nyakukról a szolgaság, a robot és tized jármát, s tette földjeiket tulajdonukká? S mindennek dacára távol maradtak Önök Kossuth apánk szent emlékének magasztos ünneplésétől! Hát a magyar nemzet tagjai Önök? Bizonytalán nem! Szegélyeljek magukat igen tisztelt szarvasi paraszt gazda polgártársak, a kik nem vettek részt Szarvas Kossuth-ünnepén.

Szegélyeljek magukat!

HIREK.

— Iskolai hatóságok figyelmébe. A megye kir. tanfelügyelő lapunk utján felhívja a tanügyi hatóságokat, hogy a mennyiben a kezelésük alatt lévő tölkek között még konvertálás alá nem boesított regüle kár-talanítási kötvények vannak és a mennyiben ezek a Budapesti Közlöny f. évi 164. számában közzétett hirdetmény alapján beváltás végett eddig még be nem mutatottak volna, ezen most felmondott kötvényeket, ezek átvételére és beváltására egyidejűleg utasított m. kir. közp. állampénztárhoz közvevőül, vagy az illetékes adóhivatali közvevőtől sűrűgösen megfessék be oly értelmű átirat kíséretében, melyben jeleztetik, mily nemű magyar állami kötvények lesznek vásárolandók.

— Az országos gazdasági munkás és eszéldegély pénztárról szóló 1900. évi XVI. t.-cz. népszertartás és megismeretése tárgyában dr. Wieland Sándor főszolgabíró folyó hó 13-án Szarvason a város-háza tartotta meg a járási nagy értekezletet. Örömmel konstatálhatjuk, hogy elismerésre méltó buzgalommal halad előre a segélypénztár ügye, amennyiben Szarvason a helyi bizottság már megalakult és elegendő van a pénztárnak 10 rendezés és 100 rendkívüli tagja. Ha az érdekelt hivatali közegek ügybuzgalma továbbra is ébren tartatik, akkor kilátás lehet rá, hogy a pénztár igen szépen fog prosperálni. Megvagyunk róla győződve, hogy ha ezen alkalos törvény üdvös hatásáról úgy a munkaadók, mint a munkások át lesznek látva, tömeges beiratkozások fognak történni. Fényes bizonyítka e törvény jótékonyágának azon eset, mely a napokban Békésszentandrásán történt, hol Cserepus István kúrtásis közben egyik lábát veszítette el amiatt, hogy a kúrtóroja reá esett s mert a pénztárnak egy koronás tagja volt, az részére segítségül tekintélyes összeget folyósított.

— Halálozás. Hakker Jónás b.-szentandrásai tekintélyes polgár élete 76-ik évében f. hó 13-án elhunyt. Végrendeletében megtaggyta, hogy temetése előtt a békésszentandrásai zsidó szegényeknek 200 koronát, s a keresztény szegényeknek 300 koronát osszanak szét. Bár izraelita vallású volt, megrendelte, hogy teteme díszes északporsóba helyeztessék el, s temetésekor a b.-szentandrásai összes harangok meghuzassanak, s ezért a harangozási díjon kívül egy reform., mint a kath. egyházaknak 200—300 koronát hagyományozott. A b.-szentandrásai zsidó egyháznak — melynek oszlopos tagja volt — 500 koronát hagyományozott. Minden-

esetre megemlítésre méltó ez eset már csak azért is, mert napjainkban, midőn a felekezetség oly éles választalat kezd vonni a polgárság között, csakis előismeréssel kell adoznunk az elhunyt emlékének, ki zsidó létére sem feledkezett meg szülőfaluja keresztény egyházairól.

— A munkássegély pénztárnak szarvasi helyi bizottságába — a községi képviselőtestület legutóbbi gyűlésén — bizottsági tagokul Kovács János, Szrnka I. János, Sonkoly Mihály és Gyuris István szarvasi birtokosok lettek megválasztva.

— Ablakbetörések. A csütörtök esti körmenet alkalmával több helyen beverték az ablakot. A rendőrségnek eddig kilenez egyént sikerült feljegyezni, a kik a betörésben részesek. Ezek közül 5 mesterinasnak. 4 pedig diáknak vallotta magát.

— Halálozás. A kérlelhetlen halál ismét áldozatot vett magának s áldozatát onnan választotta, hol az elveszett hiányát legjobban megérzik. Szerelő családja, kicsi gyermekei ölel karjaiból szólította el a rideg halál a legjobb anyját, a szerelő hitvest: *Dolesch Józsefnét*, kinek távoztával az anyátlan árva száma ismét szaporodott. Elköltözött oda, hol neki semmi nem fáj, de hozzátartozóinak szive vérzik s a fájó sebre mindnyájunk őszinte részvétele legyen vigasz. A gyászoló család az alábbi gyászjelentést adta ki:

„Dolesch József és gyermekei: Józsi, Béla és Gyuluska, továbbá Kölbl József és neje: Oszterland Borbála úgy a maguk, valamint az összes rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a legjobb feleségnek, gondos anyának, szeretett egyetlen leánynak és jó rokonnak: *Dolesch Józsefné* szül. *Kölbl Emmának* f. évi szept. hó 17-én, élete 27-ik s boldog házasságának 11-ik évében, hosszúságos szenvedés és az utolsó szentség felvétele után történt gyászosan elhunytát. A boldogultnak hiült létemei f. hó 19-én d. e. 10 órakor, a háznál tartandó róm. kath. egyház szertartása szerint fognak a halásztelki 6-temetőben örök nyugalomra felelni. Szarvas, 1902. évi szept. 17. Áldás emléken! Béke lengjen porai felett!”

— Gondnokság alá helyezés. A gyulai kir. törvényszéknek 9402/902. P. számú ítéletével Medveggy György szarvasi lakos gondnokság alá helyeztetett.

— Új menetrend. Október elsején a világ összes vasútjainak menetrendje megváltozik. A szarvas—mezőtúri vonalon is lényeges változás áll be, a mennyiben október elsejétől Budapest felé a vonat nem éjjeli 12 órakor hanem esti 8 órakor fog indulni Szarvasról. A postás és vasutas örülni fog e változásnak, mely azonban az utazó közönség jó szívrrel fogja-e ezt fogadni, az legalább is nem valószínű.

— Közigazgatási hatóságunk szives figyelmébe. Általános szokás oly helyeken, hol bérkocsik vannak, hogy évenként kétszer — tavasszal és ősszel — a bérkocsikat s a lovakat hatóságilag megvizsgálják, hogy valjon azok, a kívánalmaknak meg-

felelnek-e? Nem tudjuk, hogy Szarvason ez szokásban van-e? Ha esetleg nem enne, akkor ez úton hívjuk fel a közigazgatási hatóság szives figyelmét úgy a bérkocsik megvizsgálására, nemkülönben az ártezi vizet szállító lajtorok hordóinak megvizsgálására is; mert a bérkocsik s az azokba fogott egyike másika nagyon is kifogásolható állapotban van. Valamint a víz árusok egy némelyikének hordója annyira dohos, hogy az általuk szállított vizet ihatatlan.

— Kinek való a mankó? Egy egyengetősított polgártársunk kis leánya ez év tavaszán oly szerencsétlenül esett el, hogy jobb lába szára eltört. Hosszas orvosi kezelés után annyira jutott a leányka, hogy ágyából felbirt kellni, de járása — mivel a csonttöréshez in-zsugorodás is járult — felette nehézkessé s imbolgóvá vált. A kezelő orvos egyszer azt mondja az apának, hogy leányának csináltassou mankót, mert e nélkül képtelen lesz járni. Az apa egész sőtörtve mondja, mit mankót, azt egyáltalán nem csináltatok! s valjon miért? kérdi az orvos. *Mert a mankó csak kereszténynek s nem zsidónak való.*

— Pórol járt tolvajok. K. Nagy Sándor és Nobik Mihály mezőtúri lakosok e hó 5-ön éjjel át jöttek a szarvasi határba, hogy néhány libát szerezzenek. Utjukban Schlauka János szarvasi lakos tanyájához értek s ott a liba olból zsákba kezdték rakni a ludakat. Schlauka, kutyájának ugatására felébredvén, csendesen az ő felé ment s nyakon esipte a zsákot tartó K. Nagy Sándort, mit társa észrevevén, futásnak eredt. Schlauka — erre nagy dulakodás közt az elcsipített tolvajt egy kamarába zárta s revolverrel kezében az elcsókott tolvaj felkeresésére indult, de mivel azt nem bírta utolérni, négyezer utánna lött. Alig hogy eldördültek a lövések, az éppen arra haladt s járór szolgálatot teljesítő csendő rök a tanyába vágattak, s Schlauka panasza folytán K. Nagy Sándort kihallgatták s szabad lábra helyezték, majd tettes társ a Nobik Mihály felkeresésére indultak, kit — mint mezőtört — meg is találtak a közeli éssz konyhóban éppen akkor, mikor a Schlauka által eszközlött lövések folytán át lött jobb felső karjának sebet mosogatta.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik megboldogult feleségem vég-tisztességátellen megjelenni szivesek voltak s mély gyászomban résztvételükkel bánatomat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezuttal is hálas köszönetem nyilvánítását.

Dolesch József.

Zene és irodalom.

* „Kossuth-Album” czim alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth-ünnep rendező-bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgyűjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, éneklhangra és zongorára *Klökner* Ede budapesti zeneműködőnél. *Huber* Sándor jeles zeneszerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyűjté össze e albumba a legszebb Kossuth- s szabadságharczi nótákat, melyek eddig hozzáférhetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupán. Az izléses, szép kiállítású 25 művet felölelő füzet terjedelmes tartalmából elég, ha ezeket soroljuk fel: 1. Dr. *Fapp* Zoltánnak az ország. ünnep-rendező-bizottság által hivatalosan elfogadott Kossuth-Ünnepusz-át 2. Kossuth Lajos bucuja az ország házára. „Kitarom reszkeő karom.” 3. Kossuth Lajos azt üzenté. 4. *Egressy* Déni, Szózat. 5. *Egressy* Béni,

Talpra magyar! 6. **Lányi Ernő**, Tavaszodik, még sincs harmat, se virág. 7. Világosi fegyverletétel dala. 8. **Erődy Ernő**, Meghalt Kossuth. 9. Jón Kossuth, jón! 10. **Lányi Ernő**, Hát még mindig az a gyűlölt Gottohalte járja. 11. **Greisinger Iván**, Kossuth Lajos újra üzent Turinból. 12. **Greisinger Iván**, Nem fajult el a magyar vér. 13. **Csenger Gyula**, Turin felett ragyog az ég! 14. Garibaldi nóta. 15. **Egresy Béni**, 1848-as honvédek indulója. 16. Honvéd-tűzér temetése. 17. Kossuth Lajos levelet írt stb. stb. — **Ára** e kiválón érdekes költemek 3 korona netto és **Klokner Ede** zenemű-kiadóhivatalából, Budapest, József-körút 24. rendelhetők meg. Bizvást emondhatjuk, hogy a magyar zeneünapiakon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még alig jelent meg valaha, s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes füzetet minden dal-és zenebarátunk megszerzésre melegen ajánljuk annál is inkább, mert **Ára** is feltűnően olcsóra van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfüzetet a legserényebb tehetségek is megszerezhessék. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth-ünnepegyt rendező bizottsága által hivatalosan elfogadott „**Kossuth-Himnusz**” Dr. **Papp Zoltántól**, énekre és zöngorára. **Ára** 1 korona 20 fill. és **Lányi Ernő**, „Tavaszodik, még sincs harmat, se virág”, a hirneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth-dala énekes zongorára 60 fillér, és férfi négyes-karra 2 Kossuth-dallal Ugyanaz 2 korona.

KÖZGAZDASÁG.

Piacz.

— 1902. szeptember 18-án. —

(Rendkívüli heti piac.) Kínált csekély, Mintegy 1000 mm. búza kelt el. Prima piros búza 675—680 frt. Merkantil finom faj-búza 665—670 frt. Merkantil egész sárgás búza 640—650 frt. Uj-tengeri (csöves) mm. 3—3.10 frt. O-tengeri 580—55 frt. Takarmány-árpa 510—520 frt. Zab, (uj-árú) 540—550 frt. Uj köles 420—425 frt.

A baromfi-udvar kellekei.

A baromfi tenyésztés nap-nap után mind jobban kifizeti magát, mert mint a körülmények mutatják, a kereslet e téren nagyobb, mint a kínálat. Tekintve azt, hogy baromfi tenyésztésünk érdekében a földművelésügyi ministerium évenként nagy és eredménydús áldozatokat hoz, azt hiszem nem lesz egészen időszerűtlen, ha a baromfi-udvar kellekeiről néhány sort írok.

Bármely fajtájú s minőségű baromfit akarunk tenyészteni, ha azt akarjuk, hogy a tenyészendő baromfiak elég vidámak s állandó egészséggel bírók legyenek; első főkélléke a kellő *lágas udvar*, hol a baromfiak kényük-kedvük szerjűt kiszaladgálhassák magukat. Általánosán ösmertes tény az, hogy a szabadmozgás nemcsak az etvágyat, de a testet is fejleszti s az idő viszontagságai s egyéb apróbb betegségek ellen is igen edzettekké teszi a baromfiakat, mit a puszta baromfi-tenyésztés legjobban igazolhat.

Másik kelleke a baromfi-udvarnak a *kút*, ezt talán sokan kétségbe fogják vonni én pedig állítom és pedig annál inkább állítom, mert nem egy ízben volt alkalmam tapasztalni, hogy oly helyeken, hol a baromfi-udvarban nem volt kút, a baromfiaknak sohasem mind e-

gendő friss tiszta ivóvízük, mert ha távolabbról kell a vizet vinni a baromfiaknak, nem egy alkalommal vagy van, vagy nincs, aki az ivóvizet kivigye, vagy nincs érkezése az illető baromfi-tenyésztőnek, aztan a baromfiak a melegség behatása alatt csakhamar megdohosodott vizet kénytelenek inni s hogy ez mily rossz befolyással van a baromfiak egészségére, azt hiszem ezt fejtegetnem felesleges; míg ellenben, ha a kút a baromfi-udvarban van, akkor nemcsak több alkalom nyílik arra, hogy a baromfiaknak friss víz jusson, de a ludak s réczék részére kevés fáradsággal igen jó fürdőt is állíthatunk elő.

Minden baromfi-tenyésztő tudja, hogy a baromfiak kedvencz ételét képezi a fű s azt is tudja, hogy a gyeperes téren levő baromfiak nemcsak egészségesebbek, kevesebb szemes gabonát igényelnek, de különösen a tojásra s annak képződésére kedvező hatással bír s a tojásnak u. n. sárgája szép pirosas színt nyer, mely színű tojás a gazdasszonyok előtt igen becses; tehát minden baromfi-tenyésztőnek oda kell törekednie, hogy baromfi-udvarát begyepesítse s ezt pedig legkönnyebben úgy érheti el, ha udvarát összel felásatja s a baromfiaknak adandó ocsút mindennap más-más helyre szórja; a baromfiak s különösen a tyúkfélék a velük született szökéseiknél fogva mindig kapargat s így aztán az apróbb magvakat tudlokon kívül igen szépen — ha szabad magam így kifejeznem — begereblyézik a rögök közé; s ha aztán a től nem valami nagyon száraz, egy szép tavaszi reggelen arra ébredünk, hogy udvarunk mindenfelé zöldül. A gyeppel borított udvarnak még azon előnyös oldala is említést érdemel, hogy a fű között sok mindenféle rovar s tücsök szeret tanjáznai s ezek összefogdosása a baromfiaknak nemcsak kellő szórakozást, de egyúttal táplálékot is nyújt.

A baromfi-udvarnak szintén egyik igen szükséges kelleke az *eperfa*, nemcsak azért, mert árnyéka alá szivesen húzódnak a baromfiak, de nagy mennyiségben termő édes gyümölcsét mindenféle baromfi, de különösen a ludak s a réczék nagyon kedvelik s ha baromfi-udvarunkban 4—5 drb termetes eperfa van, akkor gyümölcseik évesi ideje alatt heteken keresztül alig kell némi szemes gabonát adni a baromfiaknak.

Szintén nélkülözhetlen kelleke a baromfi-udvarnak a *porfürdő*, melynek lehetőleg árnyas helyen kell lennie, mit vagy akként állítunk elő, hogy egy-két koosi homokot egy rakásra rakunk, vagy pedig néhány négyzetméternyi darabon a földet egy ásonyomnyira felássuk, s a kiemelendő

föld helyére, homok és hamu — mely közé egy kilónyi kénvirágot is adhatunk — keveréket helyezünk, hogy a porfürdő kivált a tyúkféléknek feltétlenül szükséges, kivált a nyári időben, — midőn az apró élősdiek által rendszerint nagy mennyiségben lepetnek el — ezt úgy hiszem, elvitatni senki sem fogja. — Ajánlatos a porfürdő közelébe oltott mézdarabokat helyezni, ösmertes tény lévén az, hogy a tojóknak a mézre nagy szükségük van, a mennyiben a tojás héjja mészből képződik.

Miként álljon a baromfi-ól, hol legyen elhelyezve, hogy legyen beszáva, erre nézve nagyon nehéz szabályt hozni, mindenki úgy helyezi s rendezi el, mint azt az adott viszonyai megengedik, de mindenesetre igen ajánlatos, hogy annak ajtaja délnek nyíljon s az ólnak délnek fekvő része legalább egy méternyi szélességben nyújtott eresszel bírjon, hogy ha netán esik az eső, vagy valami zimankós idő van, a baromfiak ne legyenek kénytelenek kint a szabadban lenni, s legyen nekik télen át szárász helyük, hol a napon sütkezeshessenek.

Ezek után merem állítani, ha a fentiekben kívül még a kerítések mentén bokrokat s különösen pedig bodzafabokrokat — melynek érett gyümölcsét a tyúkrok igen szeretik — ültetünk, hogy nyári időben a nap égető hőve ellen elegendő árnyas helyetel bírjanak baromfiaink, nem lesz oka senkinek sem panaszkodni a miatt, hogy baromfiat nem díszlenek s nem eléggé fejlődnek, s gazdájuknak nem fizetik meg a reájuk tett kiadásokat, föléve, ha a szomszéduram pákosztos macskája a legszebb sildő csirékelt, s a szarkák a kis kacákat akaratunk ellenére el nem hordják.

Benczúr Sándor.

! Előngös bevásárlás! !

Van szerencsém Szarvas és vidéke nagyrődeim közönségének tudomására hozni, hogy nagyobb mennyiségben történt bevásárlás folytán azon helyzetben vagyok, hogy tetszés szerint megjelölendő, valogatott

* tüzifát *

a szarvasi vasúti állomáshoz, az alábbi árak mellett szállíthatók; és pedig:

Gyertyánhasáb, 2 évi vágás	150 K.
"	148 "
Cserhasáb	134 "
Tölgyhasáb	136 "
Bükffa	135 "
Vegyes dorong	120 "
Iharfa-hasáb	142 "

— A feltüntetett árak vagononként értendők. —
Jó osztályozásért, valamint a hiteles mérlegelésért szavatosságot vállalok.

Kiváló tisztelettel

LEHÓCZKY MIHÁLY, tüzifakereskedő BÉKESSZABÁN.

Kiadó lakás.

Özvegy Révész Lászlónénak, Jókai-
uteza 1258. szám alatti házában
két szoba konyha, és élestarból
álló utcai lakás bére kiadó. Ér-
deklődők értekezhetnek a tulajdo-
nossal. I.

Előleges értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives
tudomására hozni, miként több oldalról
történt felszólítás folytán Budapestről

fényképezési felvételek

ezéjjából néhány napra f. hó 28-án Szarvasra
fogok érkezni s fényképezési műtermemet
Pletenik József ur Kossuth-utcai házában
állítom fel.

Készíték a legkisebb vizitte alakú képek-
től egész életnagyságú képekig művészi
kivitelben.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri

SCHÄFFER ÁRMIN

fényképész.

0-1 34

PLETENIK JÓZSEF

o o kereskedésében o o
o o minden szerdán o o

friss virsli

30 kapható. 3-3

ÁRJEGYZÉK

POPJÁK GYÖRGY tüzifa- és szénüzletéből Szarvason,

(Jókai Mór-uteza 1254-55. számok alatt, a piac téren mellett).

Tüzifa.

	Korona	fill.
Bükk-, vagy eser-, hasábos fa vagononként Szarvas állomásnál 10,000 kgr.	144	—
Kővezetvám és vagonból kirakás külön	4	—
Házhoz szállítás és összerakás külön	8	—
Felvágva, hazaszállítva 100 kgr.	2	—
Egyszerre 5 métermázsra vételnél	1	80
Meterölenként össze rakva és hazaszállítva	13	—

Kőszén.

Rendelő címére feladva, házhoz szállítva 10,000 kg.

Porosz max Grube, legprimább darabos- vagy koczka-szén	360	—
Porosz szalon, darabos- vagy koczka-szén	320	—
Petrozsényi darabos- vagy koczka-szén	260	—
Salgótarjáni tőmör-szén	220	—
Vulkán legjobb hazai darabos vagy koczka-szén	270	—
Tatai tőmör-szén	235	—
Légszusz-kocsz-prüna	410	—
Tatai brikett (legjobb) szalon szén	250	—

Raktáron levő szenek árai hazaszállítva és pormentesen átrostálva.

Porosz max 100 kgr.	3	80
Porosz szalon szén 100 kgr.	3	60
Vulkán szén 100 kgr.	3	20
Petrozsényi 100 kgr.	3	—
Salgótarjáni 100 kgr.	2	60
Légszusz kocsz-szén 100 kgr.	4	40
Tatai brikett 100 kgr.	2	90

Vidéki vevőnek, a menyiben a szállítást nem kívánja, minden szén 20 fillérrel olcsóbb 100 kilogrammonként.

Építkezés.

Mész, égetett, darabos, híres lalasinézi	3	60
Mész, égetett, (más bányákból) jó darabos, 100 kgr.	3	20
Portland cement (állandóan friss) 100 kgr.	7	—
Római cement 100 kgr.	3	20
Eles homok, vékánként	—	30
Elszigetelő-lemez 5 ^m erős	1	—
Nedves falaknak szárazzá tétele saját tapasztalat alapján aszfalttal ☐ méterenként	—	50

Nagyobb megrendelésnél megfelelő árengedmény.

Ipari cikkek.

Kovács-szén osztraui 100 kgr.	4	—
Faszén 100 klgr.	6	—
Karbolineum 100 klgr.	24	—

Szőlőkarókat (tölgyfából) jutányos áron szállítok.

T. vevő közönség nagybecsű megrendelését kéri

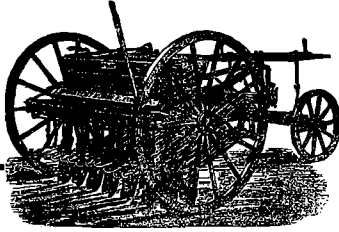
POPJÁK GYÖRGY.

KÜHNE E. Moson bizományi gépraktára

Grabenhofer

János

vaskereskedő ezégnél
Szarvason.

A legjutányosabb
árban kaphatók:

gazdasági eszközök, u. m. ekék, vetőgépek, rosták, konkolyozók és minden e
szakmába vágó ozikkek és alkatrészek.

**Rosták, konkolyozók, kukoriczamorzsolók
és vetőgépek**

kölesönhasználatra mársékelt napi bér mellett
6-6 **kiad t n a k.** 11. 1.

Kiadó lakás.

Lévay Baláznak
a Beliczey-uton levő házában

1 utcai lakás

a hozzátartozó mellékhelyiségekkel

* bérbe kiadó, *

esetleg ezen ház eladó.

Érdeklődők értekezhetnek a
tulajdonossal. 3-3 28. 1.

Nagy liszt raktár! Zsák kölesönzés! Naponként friss házikenyér! Jutányos árak!

**Szolnoki és mezőturi hengermalmok és
szarvasi gőzmalmok lisztraktárának nagy-
ban és kiesinybeni eladása.**

Zsák kölesön intézet, bármily mennyiségű
zsákuk kaphatók.

Jutányos árak, pontos és kifogástalan kiszol-
gálás.

Tisztelettel

Keszt Sándor,

Szent István király-utca
az új patika mellett.

5 5 20

LISZT ÁRLEGYZÉKEM

szolnoki és mezőturi malmokból:

	kilója	27 fillér.
0-ás dupla fogós (grizes)	27	27
0-ás sima	26	27
1-es	25	26
2-ös	24	25
3-as	24	24
4-es kenyér liszt	23	24
5-ös	22	23
6-os	21	22
6 ¹ -es	20	21
Szarvasi őrés, szitált búzaliszt	18	20
Korpás liszt	16	18
Árpa dara	12	16
Tengeri dara	10	13
Körpe	10	10
Kukoricza (lengeri)	12	12
Árpa szemes	11	11

Diszes szemfödelek s érezkoporsók.

Marosi Pál épület- és bútornaszталos
temetkezési intézete

SZARVASON 1571. sz. alatt,
Kossuth- és Hunyadi-u. sarkán
[Konstantinovicse-féle ház].

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy évek óta fennálló
épület- és bútorműhelyemet, érez- és fakoporsó raktáramat

újólág berendeztem s minden iparkodásom odairányul, hogy a n. é. közönségnek
e nemű gyártmányokkal, u. m. a **legkitünőbb anyagból készült érez-,
tölgy- és fenyőfa-koporsókat,** továbbá szemfödelt, matraccz-párnát, termé-
szetes és csinált virágokból készült **koszorúkat,** feliratos szalagokkal, a lehető
legnagyobb választékban tetemesen leszállított árak mellett szolgálhatok.

Elvállalok minden rendű és rangu temetések rendezését a legdíszesebbtől a legegyszerűbbig --
fakoporsók 2 koronától s rézkoporsók 68 koronától feljebb -- kiv. natra diszes gyászkoocsival, szoba-
behuzáttal, gyászlobogó, diszes ravataltakarók, gyertyatartók és fáklyákkal, azonkívül sírfeldíszítést, hul-
laszállítást vidékre és viszont, szóval minden e téren előforduló megrendeléseket a legpontosabban és
legjutányosabban eszközölök.

==== Gyászjelentések nyomtatását és szétküldését is eszközölöm. ====

Mély tisztelettel

MAROSI PÁL épület- és bútornaszталos
SZARVASON.

* * * Sírkoszorúk és szalagok. * * *